

Osoba prywatna 1

Uwagi w ramach konsultacji publicznych

do projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (projekt z dnia 18 lutego 2026 r.)

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (projekt z dnia 18 lutego 2026 r.), przekazuję poniżej uwagi i postulaty doprecyzowujące.

Celem uwag jest w szczególności zapewnienie, aby mechanizmy wdrażane w związku z europejskim portfelem tożsamości cyfrowej mogły zostać wykorzystane w praktyce do **bezpiecznej weryfikacji wieku w usługach online (w tym mediach społecznościowych)** w modelu: „**potwierdzenie atrybutu wieku bez ujawniania tożsamości**” (selective disclosure), z zachowaniem zasad minimalizacji danych oraz ograniczeniem ryzyka tworzenia wrażliwego śladu aktywności użytkowników.

I. Uwagi ogólne – poparcie kierunku projektu

1. Projekt tworzy istotne podstawy prawne dla wdrożenia europejskiego portfela tożsamości cyfrowej oraz ekosystemu zaufania, m.in. poprzez:
 - rejestr stron ufających europejskim portfelom tożsamości cyfrowej,
 - dopasowywanie tożsamości,
 - punkt weryfikacji atrybutów względem źródeł autentycznych,
 - wydawanie elektronicznych poświadczeń atrybutów,
 - zasady wnioskowania o włączenie atrybutów i schematów poświadczeń do katalogów Komisji Europejskiej.
 2. Szczególnie pozytywnie należy ocenić uregulowanie możliwości wydawania elektronicznych poświadczeń atrybutów użytkownikowi europejskiego portfela tożsamości cyfrowej oraz określania ich wzorów, struktur danych, okresu ważności i zasad unieważniania.
-

II. Postulat kluczowy: wprowadzić profil „age-only” (weryfikacja wieku bez tożsamości)

1) Doprecyzowanie poświadczeń atrybutów (profil „ukończone X lat”)

Wnoszę o doprecyzowanie (wprost w ustawie lub w aktach wykonawczych/politykach publikowanych w BIP), że dla scenariusza weryfikacji wieku w usługach online (np. próg 16+) możliwe i rekomendowane jest poświadczenie atrybutu w postaci:

- `age_over_16 = true/false` (lub analogicznie `age_over_X`),
bez przekazywania danych identyfikujących osoby fizycznej, takich jak imię, nazwisko, data urodzenia, numer PESEL, numer dokumentu.

Uzasadnienie: projekt zakłada wydawanie poświadczeń atrybutów w standardowym formacie unijnym, a także określanie wzorów i struktur danych w BIP.

Daje to możliwość ustanowienia jednoznacznego „profilu” minimalizacji danych, kluczowego dla prywatności w usługach wrażliwych społecznie (w tym mediach społecznościowych).

Proponowany kierunek dopisu (konceptyjnie):

„Dla potrzeb weryfikacji progu wiekowego dopuszcza się elektroniczne poświadczenia atrybutów potwierdzające wyłącznie spełnienie progu wieku (np. 16+), bez ujawniania danych identyfikujących osobę fizyczną.”

III. Ograniczyć ryzyko nadużycia dopasowywania tożsamości/PESEL w scenariuszu weryfikacji wieku

2) Dopasowywanie tożsamości (PESEL) – doprecyzować, że nie jest właściwą ścieżką dla age-check

Projekt przewiduje system scentralizowany dopasowywania tożsamości m.in. do rejestru PESEL, oraz mechanizmy umożliwiające przekazanie danych identyfikujących i numeru PESEL stronie ufającej za zgodą użytkownika.

Wnoszę o doprecyzowanie, że:

- w przypadku, gdy usługa online wymaga wyłącznie ustalenia spełnienia progu wiekowego, strona ufająca **nie powinna** uzależniać dostępu od dopasowania tożsamości do PESEL ani pozyskania numeru PESEL/danych identyfikujących;
- a właściwą ścieżką jest użycie poświadczenia atrybutu „age-only”.

Uzasadnienie: w przeciwnym razie rynek może pójść w kierunku „weryfikacji wieku przez pełną identyfikację”, co byłoby sprzeczne z zasadami minimalizacji danych i niepotrzebnie zwiększałoby ryzyka prywatnościowe.

IV. Logi historii użycia – doprecyzować minimalizację dla weryfikacji atrybutów (szczególnie w usługach wrażliwych)

3) Art. 21aa – dzienniki (logi) zawierają dane identyfikujące usługę online

Projekt wprowadza usługę umożliwiającą użytkownikom zapoznanie się z historią użycia środków identyfikacji elektronicznej, w tym z danymi identyfikującymi usługę online oraz datą i czasem użycia.

Co do zasady rozwiązanie to jest korzystne dla transparentności wobec użytkownika. Jednocześnie, dla scenariuszy wrażliwych (np. media społecznościowe / usługi treściowe) niesie ryzyko tworzenia wrażliwego śladu aktywności.

Wnoszę o rozważenie doprecyzowania (w ustawie lub aktach/politykach wykonawczych), że w przypadku użycia poświadczeń atrybutów „age-only” możliwy jest tryb logowania zdarzeń z większą ochroną prywatności, np.:

- rejestrowanie faktu użycia poświadczenia atrybutu bez wskazywania nazwy konkretnej platformy (np. kategoria usługi lub pseudonim/identyfikator, który nie umożliwia łatwej identyfikacji podmiotu bez dodatkowych danych), albo
- inny mechanizm minimalizacji „identyfikacji usługi online” dla czynności polegających na weryfikacji pojedynczego atrybutu.

Uzasadnienie: selective disclosure ma chronić użytkownika nie tylko przed ujawnieniem danych platformie, ale także przed powstawaniem wrażliwych metadanych w ekosystemie.

V. Uproszczony profil integracji „age-check only” (żeby nie było to dostępne wyłącznie dla największych)

4) Rejestr stron ufających i certyfikaty – potrzebna „lekka” ścieżka dla age-only

Projekt reguluje rejestr stron ufających i wymogi związane z certyfikatami dostępu/rejestracji oraz politykami krajowymi.

W praktyce pełna ścieżka formalna może być zbyt obciążająca dla wielu mniejszych usług online, co paradoksalnie zwiększy liczbę praktyk niepożądanych (skany dowodów, selfie, oświadczenia wieku).

Wnoszę o wprowadzenie lub zapowiedź (w ustawie/politykach BIP) uproszczonego profilu integracji „age-check only”, obejmującego:

- ograniczony zakres formalny dla usług, które weryfikują wyłącznie atrybut wieku,

- obowiązek minimalizacji danych,
 - zakaz żądania identyfikatorów (np. PESEL) jeżeli cel to tylko weryfikacja wieku,
 - gotowe wytyczne/SDK/API ułatwiające integrację.
-

VI. Priorytet: schemat poświadczenia „age_over_16” do katalogów UE

5) Wniosek o włączenie schematu „wiek 16+” do katalogów Komisji Europejskiej

Projekt tworzy tryby wnioskowania o włączenie atrybutów i schematów poświadczeń do katalogów Komisji Europejskiej.

Postuluję, aby schemat poświadczenia atrybutu „age_over_16” (lub ogólniej „age_over_X”) potraktować jako jeden z priorytetowych use-case’ów, docelowo interoperacyjny w UE.

VII. Podsumowanie

Projekt ustawy tworzy solidne podstawy prawne dla europejskiego portfela tożsamości cyfrowej i poświadczeń atrybutów. Wnoszę o doprecyzowania ukierunkowane na praktyczny i bezpieczny scenariusz „weryfikacja wieku jako atrybut”, tj.:

1. ustanowienie profilu „age-only” bez tożsamości (selective disclosure),
2. wyraźne rozdzielenie weryfikacji wieku od dopasowywania do PESEL,
3. minimalizację wrażliwych metadanych (logi) przy weryfikacji atrybutów,
4. uproszczony profil integracji „age-check only”,
5. priorytet zgłoszenia schematu „age_over_16” do katalogów UE.